

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 4. De modo, quo detestatio, quam contritio in sua natura includit,
exercenda est vsu sacramenti Pœnitentiæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](#)

catur ad eius perfectionem requiri, ut procedat ex motu dilectionis Dei super omnia, quae est charitatis actus formalis. Et confirmatur quia contrito perfecta reconciliat hominem Deo, etiam sine Sacramento actu suscepito, ut idem concilium ibidem docet. Id quod ipsa nequit efficiere, nisi coniuncta dilectioni Dei super omnia, iuxta illud primo Ioan. tertio. Qui non diligit, manet in morte: Atque illud, quod in priori ad Corinth. 13. ait D. Paulus, se nihil esse sine charitate. Itemque illud quod remissio peccatorum quam sancta Magdalena lachrymis obtinuit, tribuat dictioni: dicente Domino Lu. 7. Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit multum.] De qua re plura subtiliter disputantur a Scholasticis, in quibus immorari non est nostri instituti. Videri potest Suarez tomo 4. disput. 4. sect. 2.

Cum vero in eodem citato capite 4. de imperfecta contritione ad penitentia Sacramentum sufficiente dicitur, quod vel ex consideratione turpitudinis peccati, vel ex metu gehennae concipiatur, satis indicatur, eam requirere antedictum timorem ex quo procedat. Id quod manifestum est de concepta ex metu gehennae. Constat maturò de concepta ex metu larvarum peccatum: quia si Suarez tangit in sequenti. disp. 5. sect. 2. insue. talis metus non est meritis humanis & naturaliis, sed diuersis, & supernaturalis: luxa illud quod Concilium Trident. ibidem ait, contritionem ex illo conceptam, donum esse Dei, & Spiritus sancti impulsus. Quamuis igitur peccata sint temporales, tamen considerare ut a Deo infliguntur, & vt nobis indicant ipsius iram, ac quodammodo inchoant diuinum supplicium aeternum, si emendemut, constituant timorem supernaturalem, qui reuocatur ad timorem gehennae: sicut expectatio bonorum temporalium a Deo sub aliqua habitudine ad vitam aeternam ac supernaturalem prouidentiam Dei, reuocatur ad spem salutis aeternae. Eam autem quia concipiatur ex consideratione turpitudinis peccati, prouenire etiam ex timore supremi iudicij Dei, probatur: quia talis consideratione non est secundum meram rationem naturalem, vt etiam attingit Suarez in eadem sect. num. 12. Et pareret, quia non sufficeret alioquin ad contritionem de qua agimus vtpote supernaturalem, quippe quae Dei donum est, & Spiritus sancti impulsus ex eodem Concil. Trident. Debet igitur esse secundum rationem elevatam ad supernaturalem ordinem, seu debet esse conformata Regule diuinatus reuelatae in ordine ad aeternam salutis consecutionem: ita nimis, ut peccati turpitude consideretur prout repugnat virtutibus nobis diuinatus insulis: ad prosecutionem aeternae salutis; quae est finis nostre supernaturalis: secundum quam repugnantiam impedit eiusdem salutis consecutionem, iuxta illud quod dicitur Apoc. 21. In coelestem Ierusalem non intrarum aliquid coinquatum.

CAPUT IV.

De modo quo detestatio, quam contritio in sua natura includit, exercenda est in vsu Sacramenti penitentiae.

SUMMARIUM.

- 41 Detestatio in vsu Sacramenti Penitentie habenda est necessaria de omni peccato mortali, cuius reus est penitens.
- 42 Non item de omni veniali.
- 43 Diaferi modi quibus peccata venialia aliter remitti possunt, quam per Sacramentum penitentiae vnum.
- 44 Non remittuntur peccata venialia, quamdiu non displaceat saltem virtualiter.
- 45 Quando contingat talis displaceita virtualiter, & quo modo operetur.
- 46 Vnum peccatum veniale remitti potest sine alio.
- 47 Displaceita de venialibus quando materia Sacramentum constituitur, debet esse actualis: & quaratione cum proposto emendatoria.
- 48 Contritio habenda est necessaria de iis de quibus dubitatur, an sint mortalia.
- 49 Non sufficit ad contritionem detestari peccata sua in genere.
- 50 Non est necesse haberi singulas detestationes de singulis mortali-

bus, sed per vnam de omnibus potest conteri quis, sufficienter ad eos remissionem.

- 51 Rationes quibus id probatur.
- 52 Illa vna detestatio extendi debet ad omnia mortalia, quorum reus est Penitens.
- 53 Talis potest sufficere ad validitatem Sacramenti Penitentiae.
- 54 Non refert an antecedat vel comitetur vel sequatur recognitionem peccatorum in particulari.
- 55 De peccato oblitio sicut confessio facienda est, ita & habenda contritio sic securat in memoriam.

Pro modi propositi declaratione constituemus aliquot propositiones. Prima est: detestationem cum exercetur in vsu Sacramenti penitentiae, habendam esse necessariò de omnibus peccatis nostris mortalibus post baptismum commissis, nondum per talen aliquem vnum detestari. Probatur quia Sacramentalis confessio facienda est de omni eiusmodi peccato: ex Concil. Trident. sessio decima quarta cap. 5. Ergo & habenda contritio, ex qua illa penderit quam effectus ex propria causa: & ad quam intus latenter, in proposito vnu exterius manifestandam, instituitur tanquam sensibile signum. Adde quod ut per quodcumque peccatum mortale auertimur a Deo, sic culuscumque talis, oporteat esse detestationem, per quam conuertamur ad Deum ex Ezech. 18. & 33.

Secunda est, In eodem vnu non esse necessariò habendam de omnibus venialibus. Hac patet per illud quod in Concil. Trident. loco citas habetur: de venialibus quidem posse fieri Sacramentalem confessionem, non tamen necessariò faciendam esse: quia multi sunt alia remedia, quibus expiat postulant.] Quoniam vero sunt ea remedia.. Concilium non exprimit. Ex iure autem canonico septem commemorat Hollensis in sua summa tit. De Penitentia. & remissione a nobis hic paucis petirringenda.

Remedia aduersus peccata venialia preter vnum Sacramenti Penitentiae.

SECTIO I.

Primum igitur est digna Eucharistia sumptio. Secundum aqua benedicta & aspergilo. Tertium elemum, & eleemosynæ largitio. Quartum oratio Dominica. Quintum devotus tuis pectoris. Sextum generalis confessio in Ecclesia facta. Septimum benedictio Episcopalis. Eadem post ipsum proponens Paludanum in 4. dist. 1. q. 1. art. 2. concl. 4. de illis refert hunc verbum:

Orans, tinctus, edens, confessus, datus, benedicens.

In quo per orantem ait indicari, tum orationem Dominicam, tum pectoris tuncionem imitatione Publicani dicentes Deo. Propitius esto mihi peccatori.] Luc. 18. tum orationem factam in Ecclesia confecrata iuxta illud 3. Reg. cap. 4. Qui oraverit in domo hac, propitiaberis.] Per tinctum vero, aquam benedictam. Per edentem, Sacrosanctæ Eucharistie, immo omnis Sacramenti digna susceptionem. Per confessum, tum generalem, tum etiam specialem confessionem peccatorum sive Sacramentalem sive non Sacramentalem. Per dantem porro, facientem eleemosynas sive spirituales sive corporales. Per benedictionem demum, tum panem benedictum, per Sacerdotem in die Dominicam, tum etiam benedictionem Episcopalem, & benedictionem Virginum.

Ex eo autem, ait idem Palud. haec potius quam alia bona opera, constitui remedia aduersus peccata venialia, quod plus incitem ad motum liberi arbitrij detestantis peccata: item quod ad peccata venialia plus valent, ex merito & precibus totius Ecclesie. De modo vero quo talia remedia censerit debeat vim habere venialia remitendi, magna difficultas est. De qua Suarez videri potest tom. 4. disput. 12. sect. 2. in ea enim immorari scholastici est, non praesentis instituti.

Cui sufficit monuisse, nunquam remitti peccatum veniale, quamdiu ipsum vel actu, vel virtute placet: quia manente causa, manet effectus: immo quamdiu non displaceat, saltem virtualiter etiam si dicta remedia usurpentur: ut indicavimus a D. Thom. in 3. part. quest. 87. artic. 3. ad 1. dum ait ea ipsa remedia cauferet peccatorum venialium remissionem, in quan-

quantum inclinant animum ad actum p̄nitentiae; siue ad peccati detestationem explicitam, vel implicitam virtualem; eo quod alioqui facendum est; vna simplici sumptione aqua benedictæ obtineret omnium venialium remissionem, etiam eorum quorum complacencia haberetur, si forte memoria occurset. Virtualem verò detestationem seu disponentiam possit sufficere D. ipse Thom. in *præced. art. i.* probat ex eo, quod peccatum veniale non fit auctor à Deo; ideoque non requirat de se, sicut mortale formale ad Deum conversionem ut deleatur.

Ceterum contingit talis displicentia virtualis ex eodem Dño Thom. in *codem art. i.* cum aliquis sic affectu fertur in Deum, & res divinas: vt quidquid sibi in memoriam occurret, quod ab eo motu ipsum retardaret, displiceret ei, ac doloret se illud aliquo modo cōmisiſſe. Hinc si quis ita ferenter Deum diligat, vt reuera displiceret ei omnia peccata sua ventalia, si memoria occurret, omnia quoq; ipsa quoad culpam deleri conce lendum est. Si autem non ita feruenter diligat, dicendum est illa solum deleri quorum habet displicentiam: ea quibus contrariis est actus charitatis quem exercet. Vt si ex amore Dei proponit obediēre in omnibus suo Superiori, censetur habere virtualiter displicentiam de omnibus suis inobedientiis venialibus: non autem de distinctionibus in oratione, aut de aliis similiiter disparatis, que non retardant ab affectu obediendi propter Deum: ac proinde ipsis quidem inobedientiis, non tamen ceteris veniales culpas deleri per tales charitatis actum, cum quo manere possunt; sicut & cum habitu charitatis, tanquam ei non repugnantes. Debet vero cum eadem displicentia adesse propria falso virtuale, cauendi fatura ventalia: non quidem omnia collectiū, vi debet de mortalibus: quia id impossibile est, ut speciali Dei priuilegio sed vitandi singula in particulari (quod posſibile est, alsoqui non essent peccata) si velut omnium remissionem obtainere. Quod si aliquorum tantum velut obtinere, debet propositum habere illa ipsa emendandi seu vi tanti eam in posterum.

Vbi aduerte vnum peccatum veniale posse remitti sine alio, non autem vnum mortale fine alio (proupt Diuis Thom. doct. ex instituto; part. q. 86. art. 3.) ideoque non esse necessarium habendam omnium venialium displicentiam, & propositum ea vitandi de cetero; sicut habenda est omnium mortaliū, ad remissionem, vel vniū eorum. Cuius discriminiatio est, quia diuina gratia, qua in peccati remissione confertur, vt peccator ex displicente, efficiatur placens Deo: nullum omnino peccatum mortale, quod illius priuatio est, secum patiatur. Eam vero cum peccato veniali esse, nihil obstat, ut si quis in causa discipulus Christi dilectus: inquis in sua p̄fola cap. i. Si dixerimus quoniam peccatum non habemus nos ipsos sedducimus & veritas in nobis non est.]

Aduerit etiam quod ante dictum est, virtualem contritionem sufficere ad remissionem venialium: non esse ita accipendum, vt si post factam diligentem conscientie discussiōnem, alia non occurrant, aliquis assumat ea pro materia in sacramentali confessione: vt, inquam, contentus esse debet tali contritione. Nam ad sacramentum p̄nitentiae requiriunt formalis seu actualis contritio (qualem peccatori imponit p̄nitentia iubet, bene probat Suarez tomo 4. disput. 9. sc̄l. 1.) sicut & formalis confessio, quæ confitit recognitione & accusatione actuali peccatorum suorum: ita vt contritione actuali non habita, censetur P̄nitentia sacramenta materia deesse. Quod pro praxi annotatum ab Alph. a Vivaldo in *Cand. aureo cap. De contritione num. 9.* & a Iacobo à Graphis lib. 1. deis. auctar. cap. 16. num. 4. Suarez in sequenti. disput. 2. sc̄l. 6. bene confirmat ex eo quod Conc. Trid. in cit. sc̄l. 14. de p̄nitentia sacramenta & partibus ipsius, simpliciter & absolu te loquitur: & contritionis motum ad illud requiri satis indicet in 6. 4. per illa verba [sicut autem quis tempore ad imperandam veritatem peccatorum, hic contritionis motus necessarius.]

Aduerit denique peccatum quidem esse non conteri nec emendationem proponere de omnibus venialibus, quæ per sacramentalem confessionem clauibus Ecclesiæ subiiciuntur non tamen mortale; quia integritas contritionis de venialibus, non est (sicut nec integritas confessionis de iisdem) de necessitate huius sacramenti: quod etiam notat Suarez loco

citat. num. 7. Et probatur: quia ipsum potest sortiri effectum suum diuinæ gracie, sine illa integritate; quandoquidem peccatum veniale erit nisi placeat, non est obex diuinæ gracie in animam inducendæ, nec remissionis aliorum peccatorum. Vnde sicut non obesit sacramento, nullo modo suppositum clauibus, ita nec de se obesit, non suppositum sufficienter.

Tertia propositione est: De peccato de quo dubitatus, num sit mortale an veniale p̄nitendum esse tanquam de mortali: aut faltem cu conditione si est, aut quatenus est mortale. Hanc habet Nauarr in Enchir. cap. i. num. 26. Et probat per illud D. Auguſtini relatum in cap. Si quis autem de p̄nitent. difſ. 2. Tene certum, dimittit incertum. Quod quidem in re coniuncta cum salute æternâ, qualis est p̄nitentia de peccatis, nemo negabit locum maximè habere, si in quaquam alia habere debeat,

De detestatione peccatorum mortalium requisita ad eorum remissionem.

S E C T I O. II.

Quarta propositione est: Ad peccatorum mortalium remissionem non sufficere contritionem, qua quis in genere duntaxat sua peccata detestetur, confitens se esse peccatore, aut etiam qua de peccatorum duntaxat generibus aut speciebus, detestations elicat: confitens v.g. ac dolens se furem esse, le blasphemum esse, se periutum esse, & ita de reliquo peccatis secundum suum genus aut speciem. Conformatur haec propositione & eo, quod contritio seu conuersio ad Deum esse debet ex toto corde iohannes 2. qualis non est dolentis solum in genere se peccatorem esse, aut vniuersaliter se furem esse, aut blasphemum, aut periutum, & ita de reliquo: cum adhuc dolere possit, & restet dolendum de ipsis peccatis in particulari: vt de tot furtis, aut de tot blasphemis, aut de tot periutiis. Deinde peccator per vim quodque suum peccatum, conuersus ad creaturam, aueritur à Deo. Ergo contritio per quam conuerteritur ad Deum ex toto corde, debet esse de omni peccato, quo auctus est à Deo; id coque ad eam non sufficit detestatio peccatorum in genere sed requiritur detestatio singulorum in particulari.

Estantem controversia, An p̄nitentia vna contritio sufficeret possit de omnibus, ac singulis peccatis commissis, tam quæ memoria occurront, quam quæ non occurront: similiter quæ quis conuersus ad cumulum sordium, abhorret ab omnibus illis; tam ijs quæ incurruunt, quam ijs quæ non incurruunt in ipsius aucto rū: an vero necessarium sit singulas de singulis peccatis mortalibus habeti detestations. Nam videtur esse apud Nauarr. in Enchir. cap. i. n. 23 multi senserunt istud esse necessarium: alij vero prius illud sufficere, quibus ipse assentitur tum ibidem tum in sequent. num. 40. & in cap. 22. num. 3. Assentuntur etiam Franc. à Victoria num. 116. de Sacram. Caletanus in summula verbo Contritio, & tom. 1. opus. tract. 4. q. 2. & Sotius in 4. difſ. 17. q. 2. art. 3. col. penult. & recentiores communiter.

Idque merito, quia contritio necessaria ad peccatorum remissionem haberi potest momento temporis ex probabilitate Theologorum sententia: quam propagnat Suarez tomo 4. disput. 4. sc̄l. 5. & sufficenter probatur per illud Ezech. 33. Impietas impij non nocebit ei in quacumque die conuersus fuerit ab impieitate sua.] Nam ibi dies sumitur promoto momenti temporis: sicut & cum ante immediate dicitur: Iustitia iusti non libertabit eum, in quacumque die peccauerit. Si enim momento temporis per peccatum homo excidit a Dei gratia; multo magis momento temporis per conuersiōnem ad Deum restitetur eidem gratia: cum diuinæ clemētiae ea sit natura, vt magis ad cognoscendum, quam ad condemnandum sit prona. cap. Quia diuinatio. De p̄nitent. difſ. 1. At singulæ detestations de singulis peccatis commissis haberi non possunt in momento temporis: quia requirunt singulorum peccatorum cognitionem: ac talis cognitione, diligens conscientia examen; ad quod non sufficit momentum temporis. Deinde, vt Nauarr. reteḡ argumentatur in cit. num. 25. si ad peccatorum remissionem necessariō concipiendas essent de singulis peccatis mortalibus singulæ penitentes, continget casus in quo quis adhuc vivens priuatur potestate consequendivitam æternam, cōtra textum ex-

pressum in cap. 1. de Pénitent. distinct. 7. & in cap. Ponderet. distinct. 50. Denique ut argumentatur Sotus loco cit. col. antepenult. impossibile pene est, ut cum ingens fuerit peccatum orum numerus, & maxime cum pleraque eorum contigerint in rebus letis, singulos de singulis concipere dolores intercessos. Adeo ut merito dicendum sit cum Franc. à Vièt. in citato num. 16 quod sicut in confessione, dicendo milles Peccata uirginatione, vnicus talis confitendi actus terminatur ad singulas illius numeri fornicationes: ita unus actus interior quo penitenti dispergit eadem mille fornicationes, terminatur ad unamquamque earam: & Pénitentis ipse censetur de omnibus & singulis eorumdem conteri.

52. Quinta propositio, quæ ex precedenti sumitur, est: Ad remissionem peccatorum mortaliuum sufficere unam contritionem, quæ ad omnia quorum Pénitentis reus est, extendat se in particulari, id est, quæ Pénitentis omnem mortalem suam culpam detestatur, seruatis conditionibus perfectæ contritionis in praeced. cap. expofitis. Ad huius confirmationem præter ante dicta, afferriri possunt exempla D. Pauli euntis Damascum, & latronis in cruce pendentis, qui tam breui tempore conuersti sunt ad Deum, ut illud non fuerit sufficiens ad retioganda distincte in memoriam omnia sua peccata. Quod similiiter sentiendum est de ijs qui iuxta antedicta, conuerturnt aut conuersti possunt in momento. Accedit etiam quod talis contritus, etiam si perficiatur simplici actu voluntatis, sit vera detestatio omnium peccatorum: adeoque penitentia quæ peccatori præcipitur: præcertim cum in singulari penitentia, non autem in pluribus, penitentia præcipiat de omnibus peccatis. Atque ita omnes Theologos tenere ait Suarez in citato. disput. 4. sed. 6. num. 2.

Si quis opponat contritioni respondere confessionem tanquam signum exterritum quo manifestatur: id eoque fuit unus actus confessionis sufficeri non potest ad omnium peccatorum mortaliuum remissionem: ita nec posse unum actu contritionis quantumcumque est ad omnia se extendat. Respondendum est cum Caiet. in cit. quest. 2. confessionem fieri hominum tanquam Iudicii qui non nisi de cognitis iudicare potest, atque peccata quæ non fuerint ei distincte exposita, manere elincognita. Contritione autem cor offerti Deo, qui non pensat quantum & quod, sed ex quanto offeratur: iuxta illud quod de Magdalena Luc. 7. dicitur. Remittitur ei peccata multa, quia dilexit multum: non autem quia difflicuerunt ei multa. Sufficere ergo potest unus contritionis actus sicut unus satisfactionis, aut unus absolutionis.

De detestatione peccatorum requisita ad validitatem Sacramenti Pénitentie.

S E C T I O . III.

53. Sexta propositio est unum etiam actum antedictum detestacionis de omnibus peccatis commissis, posse ad confessionem validam sufficere. Probatur, quia unus talis actus sufficere potest ne confessio censetur mera narratio, aut esse sine interiori dolore. Quem item posse sufficientem esse ad perciendam Sacramentalem absolutionem, patet ex eo quod sufficiens esse possit ad peccatorum remissionem iuxta proximè precedenter propositionem. Quare ad validitatem Sacramenti penitentiae non sunt necessaria exercendi totactus detestacionis, quot sunt peccata, de quibus tanquam reus illorum, Pénitentis confitetur: etiam si negandum non est, eos valde uiles esse. Si quis dicat necessarios esse ad compensandam iniuriam Deo illataam: ut nimur homo sui ipsius index constitutus, ac peccatorum suorum vindex, illam singulis contritionibus vindicet, quam singulis peccatis intulit. Respondendum est, eas compensationem posse perinde fieri una contritione ac multis: ut argumentum est, quod unus dolor intensus de omnibus peccatis, sit major compensatio quam multi remissi habitu singulis: ut patet ex D. Paulo & D. Magdalena, nonnulli que alijs, qui quamvis non potuerint in momento in quo conuersti sunt, omnia sua peccata sigillatim considerare ad concordias de singulis singulis detestationes: unam tamen de omnibus conceperunt tam intensam, ut eis valuerit non modo ad culparum remissionem, & ponarum æternarum eis debitarum mutationem in temporales: sed etiam ad harum omnium relaxationem: id quod aliquor glossis citatis expressit Na-

54. uar. in Enchir. cap. 1. num. 43. Et ad confirmationem facit illud Luc. 7. Remittuntur ei per cetera multa: quia dilexit multum] ubi nomen peccati extendi ad dictas temporales penas, non est alienum à sacra Scriptura Christi. Nam iis significandi visuntur 2. Machab. sub finem. cap. 12. cum dicitur Sancta & salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut à peccatis soluantur.] Per peccata enim eo loco, communiter intelliguntur penae quibus defuncti cruciantur in purgatorio, que temporales sunt.

Ceterum perinde est, siue ante reuocata sigillatim in memoriam peccata, siue post, siue etiam inter reuocandum cōcipiat illa una detestatio, extendens se ad omnia mortalia à penitentie perpetra: a priori idem Nauar. in preced. num. 25. expressio iniquius, non est necesse, ut Pénitentis recognitans, confitentive sua peccata, de unoquoque mortifero speciale & singulare penitendum concipiatur: sed satis est, ut cōcipiat generaliter eiusmodi penitendum, quæ virtute se extendat ad omnia mortifera, siue id faciat ab initio cum incipit reuocare in memoriam confitenda, siue inter reuocandum, siue alio quoque tempore, vel temporis momento.] Cuius doctrina ratio est, quod iuxta antedicta, ille qui omnia sua peccata detestatur propter Deum, habeat formalem & ad Sacramentum sufficiensem contritionem, etiam si de illis non cogitet distincte, seu ad nullam particulare descendat, nec in hoc vel illo singulariter sisit: intentionem suam ad omnia indefinite extendens: quod perinde facere potest nondum recognitatis, ac iam recognitatis in particulari ipsi peccatis. Ad quod faciunt que disputat Suarez tom. 4. disput. 4. sect. 6. anum. 9. quem vide si libet.

Eidem autem doctrina congruerit dici potest, illum qui ex contritione, quam ante de suis peccatis cōcepit, confirato primo proposito non peccandi de cetero, exercitatur ad faciendum conscientię sua debitum examen; et quod est factum, confitetur idoneum esse ablique noua aliqua speciali contritione ad obtinendam Sacramentalem absolutionem: cum in tali confessione, ut in suo effectu, perseveret illa precedens generalis contritus de suis sufficiens, ut ponimus. Id Sotus in cit. col. penult. indicavit, inquietus Penitentium usum non esse, nisi in principio habere contritionem generalem, quæ sufficit ad gratiam, & deinde peccata inueniatur ad detestandum: aut omnia sua peccata in mente reuocante etiam lullum detestacionis actum, & orationibusque remoratis unam detestacionem applicare. Quanquam tamen negandum non est quin ut idem monit in fine preced. columnæ consultum sit specialis adhuc de singulis peccatis detestacionis concipere.

55. Septima propositio est, si peccatum mortale penitus oblitum & per antedictam contritionem, etiam in usu Sacramenti penitentiae remissum in memoriam redeat, de eo se denuo conterendum, sicut & est confitendum. Hanc Medicinam in tract. 1. de penit. quest. 3. versu Ex dictis, probat: quia necessarium est de peccatis penitentie, sicut & confiteri, non solum ad finem consequendi eorum remissionem; sed etiam ad impletionem præcepti, de quo antea dictum est in cap. 2. Ad quam impletionem non sufficit sola virtualis detestatio peccatis: ut patet ex dictis in preced. cap. 1. num. 3. & à D. Thoma traditum Suarez tom. 4. disput. 9. sect. 2. plenius confirmat. Eiusmodi est autem detestatio illa quæ de oblio peccato commissio habetur, dum quis certe a quæ memoria occurrit detestatur actu, ut similiiter detestaretur illud si occurreret. Vnde tenendum est quod ex eodem D. Th. habet Iacobus à Graphis in lib. 1. deis. aur. cap. 5. num. 23. cum peccata oblitera recurrent in memoriam, debere hominem de illis conteri, sicut de alijs, perinde ac pauperi, qui quod non sit soliendo excusat à solutione, cum venerat pinguorem fortunam teneret solvere quod debet.

C A P V T . V.

De modo exercendi propositum emendationis, quod contritio in sua natura includit cum antedicta detestatione.

S V M M A R I V M.

56. Ad tale propositum non requiritur, ut quis persuadeat sibi se non amplius